

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

رشته: اقتصاد

گرایش: برنامه ریزی سیستم‌های اقتصادی

عنوان:

روندشناسی انتقال از سیستم‌های ارگانیک به سیستم‌های سایبرنتیکی
(گرایش اقتصادی)

استاد راهنما:

دکتر مهدی حنطه

استاد مشاور:

دکتر جواد صلاحی

پژوهشگر:

مریم سهیلی

تابستان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا
منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به اینکه عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضاء هیأت علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می‌گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت‌های پژوهشی مدنظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

۱- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.

۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب‌داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.

۳- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.

۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم‌ها و حرمت‌ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.

۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.

۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان‌ها و کشورها و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.

۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی‌جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان‌سازی حقیقت.

۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.

۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

امضاء پژوهشگر :

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

رشته: اقتصاد

گرایش: برنامه ریزی سیستم‌های اقتصادی

عنوان:

**روندشناسی انتقال از سیستم‌های ارگانیکی به سیستم‌های سایبرنتیکی
(گرایش اقتصادی)**

استاد راهنما:

دکتر مهدی حنطه

استاد مشاور:

دکتر جواد صلاحی

پژوهشگر:

مریم سهیلی

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

که از نگاهشان صلابت

از رفتارشان محبت

و از صبرشان، ایستادگی را آموختم

**سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر
چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار،
درفشان. آفریدگاری که خویشان را به ما شناساند و درهای علم را بر
ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را
در طریق علم و معرفت بیازماید...**

**و با تشکر و سپاس فراوان از زحمات استاد حکیم، جناب آقای
حسن عباسی و استاد بزرگوارم، جناب آقای دکتر مهدی حنطه که
همواره نگارنده را مورد لطف خود قرار داده‌اند.**

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب مریم سهیلی دانش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۷۰۸۵۰۱۷۰۰۰ در رشته علوم اقتصادی گرایش برنامه‌ریزی سیستم‌های اقتصادی که در تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۹ از پایان نامه خود تحت عنوان: روندشناسی انتقال از سیستم‌های ارگانیکی به سیستم‌های سایبرنتیکی (گرایش اقتصادی)، با کسب نمره ۱۸ و درجه بسیار خوب دفاع نموده‌ام. بدینوسیله متعهد می‌شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رویه‌های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده‌ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین‌تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره‌برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ : ۱۳۹۱/۰۶/۲۹ دانشجوی کارشناسی ارشد خانم مریم سهیلی از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸ بحروف هجده و با درج بسیار خوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما :

بسمه تعالی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۹۱۴۸۹۱۰۰۹
عنوان پایان نامه: روندشناسی انتقال از سیستم های ارگانیک به سیستم های سایبرنتیکی (گرایش اقتصادی)		
نام و نام خانوادگی دانشجو: مریم سهیلی	شماره دانشجویی: ۸۷۰۸۵۰۱۷۰۰۰	رشته تحصیلی: علوم اقتصادی - برنامه ریزی سیستم های اقتصادی
تاریخ شروع پایان نامه: ۱۳۸۹/۹/۲۸	تاریخ اتمام پایان نامه: ۱۳۹۱/۰۶/۲۹	
استاد راهنما: جناب آقای دکتر مهدی حنطه		
استاد مشاور: جناب آقای دکتر جواد صلاحی		
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):</p> <p>سیستم اقتصادی، یکی از سیستم های هر جامعه ای است. سیستم اقتصادی به تبع تغییر و تحولات تکنولوژیک جامعه ی جهانی در حال تغییر و تحول است. لازمه ی هماهنگ شدن با جهان پیشرفته و بهره گیری بهینه از تکنولوژی، تغییرات ساختاری و شکلی در سیستم جامعه و به تبع آن در سیستم قدرت اقتصادی است.</p> <p>از ابتدای سال ۱۹۱۹ میلادی پس از جنگ جهانی نخست، سیستم های اداری جوامع به صورت ارگانیک سازوکار یافته اند. بقاء سیستم جامعه ی ارگانیک منوط بر بقاء زیر سیستم های تشکیل دهنده ی آن یعنی قدرت های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و نظامی و اجتماعی است. با رشد تکنولوژی و فناوری اطلاعات و ارتباطات جهانی، بقاء جامعه، به شدت تحت تأثیر اطلاعات و انرژی است. مبتنی بر تئوری سیستم ها، سیستم های ارگانیک به سیستم های سایبرنتیکی تغییر و تحول می یابند. در جامعه ی سایبرنتیکی اجزاء سیستم جامعه، منابع قدرت اطلاعات و قدرت انرژی است و این دو، سایر منابع قدرت را در بر می گیرند.</p> <p>مسأله ی اساسی بررسی روند حرکت از سیستم جامعه ی ارگانیک به سیستم جامعه ی سایبرنتیکی و به تبع آن حرکت از سیستم اقتصاد ارگانیک به سیستم اقتصاد سایبرنتیکی است. بنابراین مبتنی بر این تئوری، سیستم محتملی که جامعه و اقتصاد ایران نیز به آن گرایش دارد سیستم سایبرنتیکی است. مطالعه ی روندشناسی انتقال سیستمی در سه مرحله ی ترمینولوژی، متدلوژی و اپیدمیولوژی به روش دکترینال می باشد. در روش دکترینال به چستی، چرایی و چگونگی انتقال سیستم ارگانیک به سیستم سایبرنتیکی به صورت تحلیلی، توصیفی و تبیینی پرداخته می شود.</p> <p>تعریف اقتصاد سایبرنتیک، تبیین مفاهیم اقتصاد اطلاعات، اطلاعات اقتصادی، اقتصاد انرژی و انرژی اقتصادی است. تغییر و تحول سیستم اقتصاد سایبرنتیک با تبیین تغییر در سه حوزه ی نهادسازی، ساختار آموزش و فرهنگ سازی، به چستی، چرایی و چگونگی تحقق اقتصاد سایبرنتیک پاسخ می دهد. چرخه ی اقتصادی در سیستم اقتصاد سایبرنتیک، وابسته به اطلاعات و انرژی است در واقع در عرصه ی اقتصادی اطلاعات و انرژی عامل محرک در به جریان انداختن چرخه ی اقتصادی است.</p>		

مناسب است

تاریخ و امضاء:

مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه _____

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۳	۱-۱- تبیین و تعریف موضوع تحقیق
۱۴	۲-۱- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق
۲۰	۳-۱- اهداف پژوهش
۲۰	۴-۱- سوالات و فرضیه های پژوهش
۲۰	۱-۴-۱ پرسش های تحقیق
۲۱	۲-۴-۱ فرضیه های تحقیق
۲۲	۵-۱- روش شناسی و متدولوژی پژوهش
۲۲	۱-۵-۱ روش تحقیق:
۲۲	۲-۵-۱ نوع تحقیق:
۲۲	۳-۵-۱ ابزار گردآوری اطلاعات و داده ها:
۲۳	۴-۵-۱ جامعه آماری و تعداد نمونه و روش نمونه گیری
۲۳	۵-۵-۱ روش تجزیه و تحلیل
۲۳	۶-۱- پیشینه و سابقه پژوهش
۲۳	۱-۶-۱ جنبه جدید بودن و نوآوری طرح
۲۴	۲-۶-۱ سابقه پژوهش
۲۵	۷-۱- مفاهیم و واژگان اصلی پژوهش
۳۵	۸-۱- محدودیت ها و مشکلات پژوهش
۳۵	۹-۱- چهارچوب کلی فصل های پژوهش

فصل دوم: دکترین سیستم

۳۸	مقدمه
۳۹	۱-۲- دکترین سیستم
۴۶	۱-۲-۱-۱- فلسفه ی سیستم
۴۷	۱-۲-۱-۱-۲- هویت سیستم
۵۴	۱-۲-۱-۱-۲- مکاتب سیستم ها
۵۵	۱-۲-۱-۱-۲- مکتب یکم
۶۸	۱-۲-۱-۱-۲- مکتب دوم
۷۰	۱-۲-۱-۱-۲- مکتب سوم
۷۲	۱-۲-۱-۱-۲- مکتب چهارم
۷۴	۱-۲-۱-۲- دامنه ی سیستم
۷۴	۱-۲-۱-۲-۱-۲- دامنه ی سیستم های معرفت شناختی
۷۵	۱-۲-۱-۲-۲-۲-۱-۲- دامنه ی سیستم های هستی شناختی

۷۹ ۳-۲-۱-۲- دامنه ی سیستم های انسان شناختی
۸۰ ۴-۲-۱-۲- دامنه ی سیستم های فطری
۸۱ ۳-۱-۲- طراحی سیستم
۸۲ ۱-۳-۱-۲- حجم و استعداد سیستم
۸۵ ۲-۳-۱-۲- روند معماری سیستم

۲ فصل سوم: سیستم های ارگانیکی
۹۲ مقدمه
۹۳ ۱-۳- سیستم های ارگانیکی
۹۴ ۱-۱-۳- جامعه سازی ارگانیکی
۹۸ ۲-۳- قدرت ارگانیکی
۹۹ ۱-۲-۳- منابع قدرت در سیستم ارگانیکی
۹۹ ۱-۱-۲-۳- نسبت شناسی منابع پنج گانه قدرت ارگانیکی
۱۰۴ ۲-۱-۲-۳- نسبت شناسی اجزای سیستم ارگانیکی
۱۱۱ ۲-۲-۳- طیف شناسی قدرت در سیستم ارگانیکی

فصل چهارم: سیستم های سایبرنتیکی

۱۱۷ مقدمه
۱۱۸ ۱-۴- سیستم های سایبرنتیکی
۱۱۸ ۱-۱-۴- سایبرنتیک
۱۲۰ ۲-۱-۴- محیط سیستم سایبرنتیک
۱۲۱ ۳-۱-۴- کنش در سیستم سایبرنتیک
۱۲۳ ۴-۱-۴- انطباق سیستمی
۱۲۷ ۵-۱-۴- سیستم بیوسیبورگ
۱۳۳ ۶-۱-۴- سیستم سایبرنتیک در قدرت ملی
۱۳۹ ۷-۱-۴- ساختار نوین قدرت در قوای سه گانه
۱۴۰ ۸-۱-۴- طیف شناسی قدرت در سیستم سایبرنتیک

فصل پنجم: روندشناسی انتقال از سیستم ارگانیکی به سیستم سایبرنتیکی

۱۴۵ مقدمه
۱۴۶ ۱-۵- دکرترین انتقال سیستم ارگانیکی به سیستم سایبرنتیکی
۱۴۷ ۱-۱-۵- روند انتقال سیستم ارگانیکی به سیستم سایبرنتیکی
۱۵۹ ۲-۵- روندشناسی اطلاعات و انرژی در سیستم های اجتماعی
۱۶۱ ۱-۲-۵- مطالعه ی موردی سیستم های اطلاعات
۱۶۲ ۱-۱-۲-۵- سواد و تحصیلات
۱۶۲ ۲-۱-۲-۵- کتاب و مطبوعات

- ۱۶۵ ۵-۲-۱-۳- رادیو، تلویزیون، ماهواره
- ۱۶۷ ۵-۲-۱-۴- کامپیوتر و اینترنت
- ۱۶۹ ۵-۲-۱-۵- وسایل ارتباطی (تلفن و موبایل)
- ۱۷۰ ۵-۲-۱-۶- تحلیل سیستمی قدرت اطلاعات در دکترین انتقال سیستم و روند تاریخی
- ۱۷۳ ۵-۲-۲- مطالعه‌ی موردی سیستم های انرژی
- ۱۷۵ ۵-۲-۲-۱- منابع انرژی
- ۱۷۵ ۵-۲-۲-۱- نفت و گاز
- ۱۷۸ ۵-۲-۲-۲- مصارف انرژی
- ۱۷۸ ۵-۲-۲-۱- مؤلفه های انرژی در بخش روشنایی
- ۱۷۹ ۵-۲-۲-۲- مؤلفه های انرژی در بخش گرمایشی و سرمایه‌ی
- ۱۷۹ ۵-۲-۲-۳- مؤلفه های انرژی در بخش ارتباطات و رسانه
- ۱۸۱ ۵-۲-۲-۴- مؤلفه های انرژی در بخش خانگی، بهداشتی و آرایشی
- ۱۸۲ ۵-۲-۲-۵- مؤلفه های انرژی در بخش حمل و نقل
- ۱۸۲ ۵-۲-۲-۶- بررسی تغییرات در مصرف انرژی طی چهار دوره
- ۱۸۵ ۵-۲-۲-۷- تحلیل سیستمی قدرت انرژی در دکترین انتقال سیستم و روند تاریخی

فصل ششم: روندشناسی انتقال از سیستم اقتصاد ارگانیکی به سیستم اقتصاد سایبرنتیکی

- ۱۸۹ مقدمه
- ۱۹۰ ۶-۱- دکترین انتقال سیستم اقتصاد ارگانیکی به سیستم اقتصاد سایبرنتیکی
- ۱۹۲ ۶-۱-۱- دگردیسی در قدرت اقتصادی به عنوان یکی از قدرتهای ملی
- ۱۹۹ ۶-۲- بررسی روند انتقال شناسی اطلاعات و انرژی در اقتصاد
- ۲۰۲ ۶-۲-۱- نقش اطلاعات و انرژی در روند تحول اقتصاد
- ۲۰۳ ۶-۲-۲- بررسی روند تحول تاریخی اقتصاد ایران در بهره گیری از قدرت اطلاعات و قدرت انرژی
- ۲۰۳ ۶-۲-۱- تجارت
- ۲۱۶ ۶-۲-۲- پول و بانک
- ۲۲۲ ۶-۲-۳- روندشناسی تحول منابع قدرت اقتصادی ایران در طی چهار نسل
- ۲۲۵ ۶-۳- مراحل انتقال سیستم اقتصاد ارگانیکی به سیستم اقتصاد سایبرنتیکی
- ۲۲۶ ۶-۳-۱-۱- مروری برانتقال شناسی در برنامه های توسعه ایران از منظر انتقال نهادی
- ۲۳۰ ۶-۳-۲- تغییر ساختار آموزش
- ۲۳۰ ۶-۳-۳- فرهنگ سازی و باورسازی
- ۲۳۱ ۶-۴- مؤلفه های نوین قدرت در سیستم اقتصاد سایبرنتیک
- ۲۳۲ ۶-۴-۱- قدرت اقتصادی اطلاعات
- ۲۳۴ ۶-۴-۲- قدرت اطلاعات اقتصادی
- ۲۳۵ ۶-۴-۳- قدرت اقتصادی انرژی
- ۲۳۵ ۶-۴-۴- قدرت انرژی اقتصادی
- ۲۳۵ ۶-۵- جایگاه انرژی و اطلاعات در سیستم ارگانیکی و سیستم سایبرنتیکی

۲۴۲ ۶-۶ محیط اقتصاد سایبرنتیک
۲۴۳ ۶-۷-۷-۷ دکترین انتقال سیستم اقتصاد در سیستم سایبرنتیکی
۲۴۸ ۶-۷-۱-۶ چگونگی انتقال سیستم‌های اقتصادی
۲۴۹ ۶-۷-۲-۶ اطلاعات، انرژی و آینده شناسی قدرت اقتصادی
۲۵۱ ۶-۷-۳-۶ موقعیت مکانی اقتصاد سایبرنتیک
۲۵۲ ۶-۷-۴-۶ سطح بندی محیط اقتصاد سایبرنتیک
۲۵۳ ۶-۷-۵-۶ طرح اقتصاد ملی سایبرنتیک در سیستم ملی سایبرنتیک
۲۵۷ ۶-۷-۶-۶ روند تحقق سیستم اقتصاد سایبرنتیک
۲۵۸ ۶-۷-۷-۶ نظام (سیستم) جهانی اقتصاد سایبرنتیک

فصل هفتم: خلاصه، نتیجه گیری و پیش نهاد

۲۶۲ ۷-۱-۱ خلاصه
۲۶۵ ۷-۲-۲ نتیجه گیری
۲۶۷ ۷-۳-۳ پیش نهاد
۲۷۰ فهرست منابع
۲۷۹ Abstract

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول (۱-۱): برآورد حجم تجارت الکترونیکی در مناطق مختلف جهان	۳۲
شکل (۲-۲): الف- اجزاء پراکنده	۴۲
جدول (۱-۵): سیستم های ارگانیکی و سیستم های سایبرنتیکی	۱۴۶
جدول (۲-۵): نسبت شناسی عناصر اصلی و فرعی سیستم های ارگانیکی	۱۴۷
جدول (۳-۵): نسبت شناسی عناصر اصلی و فرعی سیستم های سایبرنتیکی	۱۵۰
جدول (۴-۵): انطباق منبع قدرت در سیستم ارگانیک با منابع قدرت سایبرنتیک	۱۵۷
جدول (۵-۵): ساختار قدرت ملی سایبرنتیک	۱۵۸
جدول (۶-۵): مؤلفه های سطح سواد	۱۶۲
جدول (۷-۵): گزارش آماری نشر از سال ۱۳۷۴ تا سال ۱۳۹۱	۱۶۳
جدول (۸-۵): رشد تعداد کتابخانه های عمومی کشور از سال ۱۳۵۶ تا ۱۳۹۰	۱۶۳
جدول (۹-۵): مجموع کتاب های منتشر شده طی دهه ۸۰ و ۹۰	۱۶۳
جدول (۱۰-۵): مراحل تکامل سیستم اطلاع رسانی رادیو و تلویزیون و ماهواره در ایران	۱۶۵
جدول (۱۱-۵): روند تاریخی کامپیوتر در ایران	۱۶۷
جدول (۱۲-۵): مراحل ورود سیستم تلفن و موبایل در ایران	۱۶۹
جدول (۱۳-۵): میزان تولید نفت در ایران و کل کشورهای عضو اپک طی سال های ۲۰۰۰-۲۰۰۹	۱۷۶
جدول (۱۴-۵): طیف شناسی وسایل تامین روشنایی در طی چهار نسل	۱۷۸
جدول (۱۵-۵): طیف شناسی وسایل سرمایشی و گرمایشی در طی چهار نسل	۱۷۹
جدول (۱۶-۵): طیف شناسی وسایل ارتباطات و رسانه در طی چهار نسل	۱۸۰
جدول (۱۷-۵): طیف شناسی وسایل خانگی، بهداشتی و آرایشی در طی چهار نسل	۱۸۱
جدول (۱۸-۵): طیف شناسی وسایل حمل و نقل در طی چهار نسل	۱۸۲
جدول (۱-۶): طیف شناسی بهره گیری از انرژی در روند تجارت ایران	۲۰۶
جدول (۲-۶): طیف شناسی بهره گیری از اطلاعات در روند تجارت ایران	۲۰۷
جدول (۳-۶): نسبت شناسی GDP و شاخص های مرتبط با امکانات زیربنایی توسعه تجارت الکترونیکی	۲۱۲
جدول (۴-۶): شاخص های مرتبط با امکانات زیربنایی توسعه تجارت الکترونیک	۲۱۴
جدول (۵-۶): نسبت شناسی تجارت از GDP در جهان و کشورهای منتخب در سال های اخیر	۲۱۵
جدول (۶-۶): شاخص های تحول در الکترونیکی شدن بانکداری ایران طی دهه ۹۰	۲۱۹
جدول (۷-۶): طیف شناسی بهره گیری از اطلاعات در روندشناسی پول و بانک در ایران	۲۲۱
جدول (۸-۶): روندشناسی انتقال قدرت اقتصادی ایران در طی چهار نسل	۲۲۴
جدول (۹-۶): شاخص شناسی قدرت اقتصادی در برنامه های توسعه قبل از انقلاب	۲۲۷
جدول (۱۰-۶): شاخص شناسی انتقال قدرت اقتصادی از سیستم ارگانیکی به سایبرنتیکی در برنامه های توسعه بعد از انقلاب	۲۲۹
جدول (۱۱-۶): انطباق منبع قدرت اقتصادی در سیستم ارگانیک با منابع قدرت سایبرنتیک	۲۳۲
جدول (۱۲-۶): انطباق قدرت اقتصاد ارگانیک با منابع قدرت سایبرنتیک	۲۴۸
جدول (۱۳-۶): قدرت اقتصادی و موقعیت مکانی	۲۵۲

فهرست نمودار

صفحه

عنوان

نمودار (۱-۵): مؤلفه‌های اطلاعات در روند تاریخی در طی چهار نسل ۱۷۰

نمودار (۲-۵): مؤلفه‌های انرژی در روند تاریخی در طی چهار نسل ۱۸۵

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحه
شکل (۱-۱): قدرت های پنجگانه در سیستم ارگانیکی	۴
شکل (۲-۱): انواع سیستم ها	۶
شکل (۳-۱): اجزای سیستم سایبرنتیک	۹
شکل (۱-۲): ترمینولوژی سیستم	۴۰
شکل (۲-۲): الف- اجزاء پراکنده	۴۲
شکل (۳-۲): ب- پیدایش ساختار	۴۳
شکل (۴-۲): ج- ماهیت سیستم	۴۵
شکل (۵-۲): انحطاط و استعلاء سیستم	۵۰
شکل (۶-۲): هویت سیستمی خانواده	۵۲
شکل (۷-۲): جهت های فلسفه	۵۴
شکل (۸-۲): مکتب سیستم های معرفت شناختی	۵۵
شکل (۹-۲): انواع سیستم ها	۵۷
شکل (۱۰-۲): تلقی پارسونز از سایبرنتیک	۶۱
شکل (۱۱-۲): انضباط سیستمی	۶۷
شکل (۱۲-۲): مکتب سیستم های هستی شناختی	۶۸
شکل (۱۳-۲): مکتب سیستم های انسان شناختی	۷۱
شکل (۱۴-۲): مکتب سیستم فطری	۷۳
شکل (۱۵-۲): دامنه ی سیستم های معرفت شناختی	۷۵
شکل (۱۶-۲): طیف شناسی سیستم های فیزیکی	۷۷
شکل (۱۷-۲): دامنه ی سیستم های هستی شناختی	۷۸
شکل (۱۸-۲): دامنه ی سیستم های انسان شناختی	۷۹
شکل (۱۹-۲): دامنه ی سیستم فطری	۸۰
شکل (۲۰-۲): طراحی سیستم	۸۱
شکل (۲۱-۲): حجم و استعداد سیستم	۸۳
شکل (۲۲-۲): روند معماری سیستم	۸۷
شکل (۱-۳): هرم جامعه در الگوی سیستم ارگانیکی	۹۴
شکل (۲-۳): هرم جامعه در الگوی سیستم ارگانیکی	۹۵
شکل (۳-۳): ساختار فرش به مثابه یک سیستم	۹۶
شکل (۴-۳): منابع پنجگانه قدرت ارگانیکی	۱۰۰
شکل (۵-۳): نسبت شناسی منابع پنجگانه قدرت ارگانیکی	۱۰۶
شکل (۶-۳): ساختار ارگانیکی قدرت در نسبت با قوای سه گانه	۱۱۰
شکل (۷-۳): طیف شناسی قدرت ارگانیکی	۱۱۲
شکل (۱-۴): محیط سیستم سایر	۱۲۰
شکل (۳-۴): انطباق سیستم های مکانیکی و بیولوژیکی در سیستم سایبرنتیکی	۱۲۴
شکل (۴-۴): سیستم های ارگانیکی و بیولوژیکی در سیستم سایبرنتیکی	۱۲۵

- شکل (۴-۵): کنترل سیستم های ایستا توسط سیستم پویا، در سیستم سایبرنتیک ۱۲۷
- شکل (۴-۶): سیستم بیوسیورگ ۱۲۸
- شکل (۴-۷): انسان سیورگ ۱۳۱
- شکل (۴-۸): نسبت قدرت ملی انرژی در قدرت ملی سایبرنتیک ۱۳۵
- شکل (۴-۹): ساختار نوین قدرت در قوای سه گانه ۱۴۰
- شکل (۴-۱۰): طیف شناسی صلابت قدرت سایبرنتیکی ۱۴۱
- نمودار (۵-۲): مؤلفه های انرژی در روند تاریخی در طی چهار نسل ۱۸۵
- شکل (۶-۱): نسبت شناسی انرژی به عنوان منبع قدرت ملی با منابع پنجگانه قدرت در سیستم ملی ارگانیکی ۲۳۶
- شکل (۶-۲): نسبت شناسی اطلاعات به عنوان منبع قدرت ملی با منابع پنجگانه قدرت در سیستم ملی ارگانیکی ۲۳۷
- شکل (۶-۳): نسبت قدرت ملی انرژی در قدرت ملی سنتی (ارگانیکی) ۲۳۹
- شکل (۶-۴): نسبت قدرت ملی اطلاعات در قدرت ملی سنتی (ارگانیکی) ۲۴۰
- شکل (۶-۵): نسبت قدرت ملی انرژی و قدرت ملی اطلاعات در قدرت ملی سایبرنتیک ۲۴۱
- شکل (۶-۶): محیط اقتصاد سایبرنتیک ۲۴۲
- شکل (۶-۷): چرخه اقتصاد ارگانیکی ۲۴۵
- شکل (۶-۸): چرخه اقتصاد سایبرنتیکی ۲۴۷
- شکل (۶-۹): سطح بندی محیط اقتصاد سایبرنتیک ملی ۲۵۳
- شکل (۶-۱۰): انطباق حوزه های کلان و خرد در اقتصاد سایبرنتیک ملی ۲۵۶
- شکل (۶-۱۱): انطباق حوزه های مطالعات میان رشته ای در اقتصاد سایبرنتیک ملی ۲۵۷
- شکل (۶-۱۲): نظام ملی انرژی ۱۴۱۴ در نظام جهانی انرژی ۲۰۳۵ ۲۵۹
- شکل (۷-۱): انواع سیستم ها ۲۶۲

فصل يكم

كلييات پژوهش

مقدمه

سیستم اقتصادی هر جامعه‌ای، یکی از سیستم‌های اصلی و از پایه‌های قدرت آن می‌باشد. بنابراین نقش اصلی را در حفظ بقا و ثبات آن جامعه دارد. در هر سیستم، منابع و مؤلفه‌های قدرت برای بقا آن موجود می‌باشد.

هر سیستمی بایستی برای سؤال‌های جدید، پاسخ جدید داشته باشد زیرا پاسخ کهنه به سؤال‌های جدید، سیستم را محکوم به فنا خواهد کرد. سیستم اقتصادی جوامع نیز بایستی بتواند پاسخ‌گوی نیازهای جدید اقتصادی در سطح جهانی و ملی باشد.

با پیشرفت علم و تکنولوژی در جوامع، سیستم‌های اقتصادی آن‌ها دچار جهش سیستمی شده‌اند و در راستای پیشرفت‌های علمی و در پی آن انتقال سیستمی، منابع قدرت نیز تغییر کرده‌اند. زمانی زمین (وسعت و کیفیت آن) به عنوان منبع قدرت در سیستم اقتصادی جوامع مطرح بود و به عنوان مهم‌ترین مؤلفه‌ی قدرت در اقتصاد محسوب می‌شد. اما امروزه مقوله‌هایی چون اطلاعات و انرژی، بیش‌تر از سایر منابع قدرت اقتصادی و بیش از پیش مورد توجه می‌باشد. با گسترش فضای سایبر و اینترنت، و بهره‌گیری جوامع از آن، شکل بازارها تغییر کرده است. عوامل تولید را نمی‌توان فقط در نیروی کار و سرمایه خلاصه کرد. بلکه عوامل دیگری چون تکنولوژی نیز در آن دخیل می‌باشند.

در عصر جهانی شدن برای مقتدر بودن و ثبات‌مندی و بقا در سیستم اقتصادی، بایستی با سیستم‌های اقتصادی نوین آشنا شد و پژوهش‌های لازم در حوزه‌ی تحول سیستمی در جهان را مد نظر قرار داد. بنابراین پژوهش حاضر مسأله را در روند انتقال‌شناسی از سیستم‌ها، در گرایش اقتصادی تبیین کرده و اهمیت و ضرورت پرداختن به این مقوله را مطرح می‌نماید.

۱-۱- تبیین و تعریف موضوع تحقیق

«قدرت»، توانایی تحمیل اراده‌ی خود بر طبیعت و توانایی تحمیل اراده‌ی خود بر دیگران در جهت نیل به خواسته‌ی اعمال‌کننده‌ی قدرت تعریف شده است. جوامع بشری برای حفظ ثبات و بقاء خود و هم‌چنین تسلط بر سایر جوامع، به گونه‌های مختلف اعمال قدرت می‌کنند. قدرت منابع متعددی دارد. منابع قدرت در طی دوره‌ها و دهه‌ها در اثر پیشرفت علم و تکنولوژی و اکتشافات بشری دست‌خوش تغییر و تحول‌گردیده است و هم‌اکنون نیز در حال تغییر است.

جابجایی و تحول در قدرت در طول تاریخ مسأله‌ی بسیاری از اندیشمندان بوده است. اما مهم‌ترین مسأله در این حوزه، جابجایی منابع قدرت بوده است. عده‌ای این تغییر را در جابجایی منابع قدرت و عده‌ای در امواج عصری قدرت می‌دانند. بررسی شواهد تجربی و تاریخی کشورهای قدرتمند گذشته و توسعه‌یافته امروزی بیانگر آن است که منابع تولید قدرت در کشورها از مولفه‌های متعددی تبعیت کرده است که از یک‌سو تحت سیطره‌ی انسان بوده و از سوی دیگر شرایط محیطی و تعامل چند وجهی انسان- محیط نیز در تولید منابع قدرت مؤثر بوده است. (Andishkadeh.ir، ۱۳۸۶)

منابع قدرت در قالب یک مجموعه‌ی سیستمی تبیین می‌شود تا از این راه بتوان نحوه‌ی تعامل یک منبع قدرت را با سایر منابع آن مورد بررسی قرار داد. لذا شناخت سیستم‌ها و اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن جهت تبیین منابع قدرت ضروری است. در این راستا تصریح می‌شود که در حوزه‌ی تئوری سیستم‌ها، طیف سیستم‌ها از مکانیکی، ارگانیکی، سایبرنتیکی، تا بیولوژیکی و اکولوژیکی گسترده است. اکنون نظام جمهوری اسلامی، از سیستم‌های ارگانیکی در حوزه‌ی منابع پنج‌گانه‌ی قدرت